

DETALJNI NASTAVNI IZVEDBENI PROGRAM

Studijski program:
Diplomski
Likovna pedagogija

OSNOVNI PODACI O PREDMETU

Naziv predmeta	Metodika likovne kulture					
Nositelj kolegija	doc. art. dr. sc. Nina Licul					
Asistent/ asistentica	/					
Status predmeta (obvezni ili izborni)	obvezni			izborni		
Broj ECTS –a: 4 + 2	Zimski semestar			Ljetni semestar		
	P	V	S	P	V	S
	1	0	2	1	0	1
Vrijeme konzultacija	Četvrtkom, 10:00 - 11:00 h					
Kabinet	A-217					
Telefon						
e-mail	nina.licul@uniri.hr					
Web stranica predmeta						

OPIS PREDMETA**Ciljevi predmeta**

- upoznavanje sa teorijsko-metodološkim zakonitostima učenja i podučavanja likovne kulture i umjetnosti
- osposobljavanje studenata za prepoznavanje tipičnog i atipičnog razvoja te likovnu tipologiju učenika, individualizaciju, praćenje i poticanje napretka učenika
- upoznavanje sa tradicionalnim, suvremenim i alternativnim pristupom likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika

Korespondentnost i korelativnost programa

Program korelira sa sadržajima drugih predmeta diplomskog i prijediplomskog studija: pedagoško-psihološkom grupom predmeta, s umjetničkim predmetima, likovno-teorijskom grupom predmeta i s povijesti umjetnosti. Također korelira i usklađen je s drugim metodičkim predmetima u zimskom i ljetnom semestru (Uvod u metodiku likovne kulture, Metodička školska praksa).

Očekivani ishodi učenja:

Nakon odslušanog kolegija Metodika likovne kulture studenti će:

1. prepoznati i analizirati faze dječjeg likovnog razvoja, odstupanja od prosjeka i tipološke karakteristike na likovnim radovima
2. koncipirati nastavu likovne kulture (teme, tehnike, likovne probleme, metode, komunikaciju, organizaciju prostora) prema dječjem razvojnem razdoblju i specifičnostima likovnog područja
3. kritički prosuđivati tradicionalni, suvremeni i alternativni pristup likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika
4. vrednovati svoj, učenički i studentski rad prema kriterijima (samoevaluacija, evaluacija nastave, seminara i vježbi)
5. samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad prema zadanoj temi iz područja metodike likovne kulture

Sadržaj predmeta

Ovaj kolegij pruža mogućnost povezivanja stečenih znanja iz teorijskog i umjetničkog područja i tvori važan dio u obrazovanju budućeg učitelja likovne kulture i nastavnika likovne umjetnosti. Program se realizira kroz predavanja i seminare na Akademiji. Seminarski radovi predstavljaju samostalan rad studenta i odnose se na razradu teme, motiva ili tehnike iz teorije i povijesti umjetnosti, problematiziranje i analizu teme, upotrebu likovnih reprodukcija, didaktičkih načela, metoda i oblika rada sa učenicima.

Teme predavanja:

- Tradicionalni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Likovni jezik. Metodika grafike, slikarstva i kiparstva - primjerene metode, tehnike, likovni pojmovi, organizacija prostora.*
- Suvremeni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Dječje stvaralaštvo i umjetnici 20. i 21. st. Načela komponiranja 21. stoljeća: aproprijacija, rekontekstualizacija, jukstapozicija, raslojavanje, interakcija teksta i slike, hibridnost, zurenje (zagledavanje), zastupanje identiteta / pripadnosti.*
- Alternativni pristup likovno-pedagoškoj problematici: *Alternativne škole. Art terapija.*
- Razvoj učenika: *Cjeloviti razvoj učenika (emocionalni, estetski, verbalni, razvoj likovnog mišljenja, psihomotorički, kognitivni, socijalni, razvoj kreativnosti). Razvoj dječjeg crteža - 3 faze. Likovni razvoj kroz likovna područja (grafika, kiparstvo, slikarstvo). Likovna tipologija. Komunikacijski procesi u nastavi.*
- Učenici s posebnim potrebama – prepoznavanje, prilagodba, kriteriji, praćenje: *Učenici s poteškoćama, nadareni, savanti.*

Način izvođenja nastave i usvajanje znanja (označiti komandom bold ili x pored oblika nastave)

FIZIČKA NASTAVA (koncentrirana nastava u kombinaciji s 40% nastave online)

Model A i model B

Predavanja

Seminari i radionice

Vježbe

Samostalni zadaci

Multimedija i Internet

Obrazovanje na daljinu

Konzultacije

Laboratorij

Mentorski rad

Terenska nastava

Ostalo

Obveze studenata (opisati):

- Studenti moraju aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.
- Pohađanje nastave (predavanja i seminari) je obvezno, što se odnosi i na varijantu online nastave ukoliko bude potrebe za prelaskom na istu.
- Student ima pravo na izostanak tri puta tijekom semestra iz opravdanih razloga. Izostanak s nastave nije opravdanje za neizvršavanje obaveza, pa je student dužan informirati se o sadržajima nastave s koje je izostao.
- Studenti su obavezni ažurno pratiti zajedničku e-poštu na koju im se pravovremeno šalju sve informacije. U elektroničkoj komunikaciji odgovarat će se isključivo na poruke poslane sa službene UNIRI adrese koje sadrže ime i prezime pošiljatelja, a koje su napisane standardnim hrvatskim jezikom i primjerenim akademskim stilom.
- U slučaju kašnjenja na nastavu, student ima pravo na akademsku četvrt (15 minuta), a ukoliko uđe u učionicu nakon toga može pratiti nastavu ali mu se ne može upisati prisustvo na nastavi za taj dan.
- Od studenta se očekuje da samostalno izradi seminarski rad uz pomoć literature koja je propisana i koju samostalno istražuje. Studenti imaju mogućnost konzultiranja u vrijeme predviđeno za konzultacije prema osobnim potrebama.
- Sukladno Etičkom kodeksu za studente Sveučilišta u Rijeci, nedopušten je svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Akademije primijenjenih umjetnosti u Rijeci.

Praćenje i ocjenjivanje studenata

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi	X	Seminarski rad	X	Eksperimentanli rad	
Pismeni ispit		Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt		Kontinuirana provjera znanja	X	Referat		Praktični rad	

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu:

(Kolokviji ili evaluacije studenata sukladno Pravilnikom o studijima i studiranju na Akademiji)

Obveze studenata i studentica vrednovat će se kontinuirano tijekom nastave i/ili na završnom ispitu.

Kolegij je koncipiran tako da se SVE aktivnosti koje se ocjenjuju provode tijekom dva semestra: seminarski rad, tri kolokvija, aktivnost u vježbama. Konačna ocjena iz predmeta temelji se na postotku uspješnosti koji je student ostvario tijekom nastave.

Održati će se tri kolokvija od kojih dva u zimskom i jedan u ljetnom semestru. Svaki kolokvij obuhvaća dio gradiva i nosi 20% udjela u ECTS bodovima. Student ima pravo na jedan ispravak po nezadovoljavajuće riješenom kolokviju.

Drugom kolokviju mogu pristupiti samo studenti koji su položili prvi kolokvij, trećem studenti koji su položili prva dva kolokvija.

Uvjet studentu da pristupi završnom ispitu je da preda pisanu verziju, prezentira seminarski rad, položi sve kolokvije, aktivno sudjeluje u svim oblicima nastave te da nema više od tri izostanka s nastave tijekom semestra.

Seminar (u pisanom obliku) se predaje do kraja svibnja, a prezentacija seminara je predviđena za ljetni semestar.

Studenti trebaju provjeriti ispitne rokove na mrežnim stranicama te pravovremeno prijaviti ispit.

Ocjenska aktivnost	Udio u ECTS bodovima
Pohađanje nastave	5% - 0,3
Seminarski rad	25% - 1,5
Kolokvij I.	20% - 1,2
Kolokvij II.	20% - 1,2
Kolokvij III.	20% - 1,2
Aktivnost u nastavi	10% - 0,6
UKUPNO	100% - 6

Konačna ocjena određuje se zbrojem ocjenskih bodova prema sljedećoj raspodjeli (prema Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci):

Ocjena	Postotak ocjenskih bodova
5 (A)	90 – 100 %
4 (B)	75 – 89,9 %
3 (C)	60 – 74,9 %
2 (D)	50 – 59,9 %
1 (F)	0 – 49,9 %

Obvezna literatura

Grgurić, N. & Jakubin, M. (1996). *Vizualno-likovni odgoj i obrazovanje*. Zagreb: Educa. / zadana poglavlja

Herceg, L., Rončević, A., & Karlavaris, B. (2010). *Metodika likovne kulture djece rane i predškolske dobi*. Zagreb: Alfa d.d. / zadana poglavlja

Jakubin, M. (1998). *Osnove likovnog jezika i likovne tehnike*. Zagreb: Školska knjiga.

Karlavaris, B. (1988). *Metodika likovnog odgoja 2*. Zagreb: Grafički zavod Hrvatske. / zadana poglavlja

Karlavaris, B. (1991). *Metodika likovnog odgoja 1*. Rijeka: Hofbauer. / zadana poglavlja

Turkić, B. (2018). Terapeutski ciljevi nastave likovne kulture i umjetnost u terapiji. *Post Scriptum*, 6/7(1), 267-282.

Winner, E. (2005). *Darovita djeca*. Lekenik: Ostvarenje. / zadana poglavlja

Neobjavljena skripta *Načela komponiranja 21. stoljeća*.

PowerPoint prezentacije sa predavanja

Napomena: sva obavezna literatura studentima će biti dostupna putem zajedničkog maila ili google mape u roku od nekoliko dana nakon obrade teme.

Dopunska literatura

Belamarić, D. (1986). *Dijete i oblik*. Zagreb: Školska knjiga.

De Zan, D. (2013). *Slika i crtež u psihoterapiji djece i obitelji*. Medicinska naklada.

Grčko, S. (1978). *Grafički postupci u osnovnoj školi*. Zagreb: Školska knjiga.

Grupa autora (1987). *Dijete i kreativnost*. Zagreb: Globus.

Ivančević, R. (1997). *Likovni govor: Uvod u svijet likovnih umjetnosti*. Zagreb: Školska knjiga.

Ivančević, R. (1997). *Likovni govor*. Zagreb: Profil.

Matijević, M. (2001). *Alternativne škole. Didaktičke i pedagoške koncepcije*. Zagreb: Tipex.

Peić, M. (više izdanja). *Pristup likovnom djelu*. Zagreb: Školska knjiga.

Ružić, B. (1959). *Djeca crtaju*. Zagreb: Školska knjiga.

Steiner, R. (1995). *Odgoj djeteta sa gledišta duhovne znanosti*. Zagreb: Društvo za waldorfsku pedagogiju Hrvatske.

Tanay, E. R. (1987). *Likovna kultura u nižim razredima osnovne škole*. Zagreb: Školska knjiga.

Tanay, E. R., & Kučina (1995). *Tehnika likovnog izražavanja od olovke do kompjutera*. Zagreb: Školska knjiga.

Tanhofer, N. (2008). *O boji na filmu i srodnim medijima*. Zagreb: Novi Liber.

Način praćenja kvalitete i uspješnosti svakog predmeta

Predviđa se periodično provođenje evaluacije studenata i nastavnika, s ciljem osiguranja i kontinuiranog unapređenja kvalitete nastave i studijskog programa, u skladu sa pravilnicima Sveučilišta u Rijeci. Studenti se prate kontinuirano temeljem obrazaca za praćenje studentskog napretka. Predviđen je i interni upitnik za studente kojim se utvrđuju inicijalna očekivanja od nastave, te konačni interni upitnik o ostvarenosti njihovih očekivanja i prijedloga za unaprjeđenje nastave.

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; ZIMSKI SEMESTAR

Tjedan	Tema
1	Upoznavanje sa detaljnim izvedbenim planom, Likovni jezik – kviz
2	Metodika slikarstva, kiparstva, grafike
3	Analiza likovnog jezika na radovima učenika
4	Dječje stvaralaštvo 21. stoljeća
5	Načela komponiranja 21. stoljeća
6	Cjeloviti razvoj učenika; debata
7	KOLOKVIJ 1
8	Razvoj dječjeg crteža – faze; upute za pisanje seminara i prezentaciju seminara
9	Razvoj kroz likovna područja: crtanje; analiza dječjih radova
10	Razvoj kroz likovna područja: slikanje, kiparstvo; analiza dječjih radova
11	Razvoj kroz likovna područja: grafika; analiza dječjih radova
12	Likovna tipologija učenika
13	Analiza i vrednovanje likovnih radova
14	KOLOKVIJ 2

POPIS NASTAVNIH JEDINICA – TEMA; LJETNI SEMESTAR *

15	Djeca s poteškoćama
16	Art terapija; debata
17	Nadareni, savanti
18	Komunikacijski procesi u nastavi
19	Alternativne škole
20	KOLOKVIJ 3
21	Prezentacija i analiza seminara
22	Prezentacija i analiza seminara
23	Prezentacija i analiza seminara
24	Prezentacija i analiza seminara
25	Prezentacija i analiza seminara
26	Prezentacija i analiza seminara
27	Prezentacija i analiza seminara
28	Analiza rada, interna evaluacija i zaključivanje

* Termini nastavnih jedinica su okvirni, zbog mogućih preklapanja i korelacije nastave sa školskom praksom studenata u okviru kolegija Metodička školska praksa potrebno je prilagoditi raspored prije odlaska u vježbaonice.

KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
1. prepoznati i analizirati faze dječjeg likovnog razvoja, odstupanja od prosjeka i tipološke karakteristike na likovnim radovima	Tradicionalni pristup likovnoj problematici: Likovni jezik. Metodika grafike, slikarstva i kiparstva - primjerene metode, tehnike, likovni pojmovi, organizacija prostora.	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Kviz Rad s dječjim radovima	Nastavni listići Pitanja u kolokviju 1, 2 i 3
2. koncipirati nastavu likovne kulture (teme, tehnike, likovne probleme, metode, komunikaciju, organizaciju prostora) prema dječjem razvojnem razdoblju i specifičnostima likovnog područja	Suvremeni pristup likovnoj problematici: Dječje stvaralaštvo i umjetnici 20. i 21. st. Načela komponiranja 21. stoljeća: Aproprijacija, Rekontekstualizacija, Jukstapozicija, Raslojavanje, Interakcija teksta i slike, Hibridnost, Zurenje (zagledavanje), Zastupanje Identiteta / pripadnosti.	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Debata Rad s dječjim radovima	Pitanja u kolokviju 1 i 2 Nastavni listići
3. kritički prosuđivati tradicionalni, suvremeni i alternativni pristup likovnoj problematici u odgoju i obrazovanju učenika	Razvoj učenika: Cjeloviti razvoj učenika (emocionalni, estetski, verbalni, razvoj likovnog mišljenja, psihomotorički, kognitivni, socijalni, razvoj kreativnosti). Razvoj dječjeg crteža - 3 faze. Likovni razvoj kroz likovna područja (grafika, kiparstvo, slikarstvo). Likovna tipologija. Komunikacijski procesi u nastavi.	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Igra Demonstracija nastavnog procesa Izrada konceptualnih mapa	Nastavni listići Pitanja u kolokviju 1 i 2
4. vrednovati svoj, učenički i studentski rad prema kriterijima (samoevaluacija, evaluacija nastave, seminara i vježbi)	Učenici s posebnim potrebama – prepoznavanje, prilagodba, kriteriji, praćenje: Učenici s poteškoćama, nadareni, savanti.	Usmeno izlaganje Analitičko promatranje Razgovor Debata	Pitanja u kolokviju 1 i 3
5. samostalno izraditi i prezentirati seminarski rad prema zadanoj temi iz područja metodike likovne kulture	Alternativni pristup likovnoj problematici: Alternativne škole. Art terapija.	Usmeno izlaganje	Rubrike za vrednovanje prezentacije seminara